

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 59/2010 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av bilskattelagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 december 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av bilskattelagen (RP 290/2010 rd) till finansutskottet för beredning.

Lagmotionerna

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande lagmotioner:

- LM 24/2009 rd — Juha Hakola /saml m.fl.: Lag om ändring av bilskattelagen (25.3.2009)
- LM 121/2009 rd — Markku Rossi /cent m.fl.: Lag om ändring av 28 § i bilskattelagen (9.12.2009)

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- överinspektör Hanne-Riikka Nalli, finansministeriet
- förvaltningsdirektör Ari Rouhe, utrikesministeriet
- tullskattechef Netta Voutilainen, Tullstyrelsen
- verkställande direktör Lauri Säynäjoki, Finlands Taxiförbund.

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av

- Autoalan Keskusliitto ry
- Bilförbundet rf
- Bilimportörerna rf
- Finlands Taxiförbund
- finansministeriet.

PROPOSITIONEN OCH LAGMOTIONERNA

Regeringens proposition

Regeringen föreslår en ändring av bilskattelagen. Bilskattelagens bestämmelser om skattnedsättning för fordon som förs in i samband med inflyttning ska ändras och tidfristerna för inflyttningen därigenom göras flexiblare. När vistelsen utomlands är förlagd till ett område där det inte är säkert att använda det fordon som är

avsett att föras in i samband med inflyttningen kan fordonet på vissa villkor förvaras i Finland under vistelsetiden.

Avsikten är att göra skattelättnaden för storbilar i taxibruk större än för andra taxibilar.

Bestämmelserna om registrerade ombuds ansvar ska ses över. Dessutom föreslås vissa ändringar av teknisk natur i bilskattelagen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

Lagmotionerna

LM 24/2009 rd. I lagmotionen föreslås att bilskattelagen ska kompletteras med en ny 26 a § som lindrar villkoren för nedsättning av skatten på s.k. flyttbilar för dem som arbetar i krisområden. Lättnaden ska således kunna beviljas trots bilskattelagen också när den flyttande före flyttningen har tjänstgjort i internationella krishanteringsuppdrag eller liknande uppdrag i ett område där det med hänsyn till säkerhetssituationen

inte är möjligt att använda eller bevara fordonet och den flyttande efter återkomsten till Finland förvärvar fordonet inom två månader från det att uppdraget upphörde.

För användning eller vidareöverlåtande av fordon gäller samma villkor som för andra flyttfordon.

LM 121/2009 rd. I lagmotionen föreslås en sådan ändring i 28 § i bilskattelagen att tiden för skattenedsättningen för taxibilar som används för tillståndspliktig persontrafik på väg minskas från 36 till 24 månader.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Utskottet tillstyrker lagförslaget med ändringar.

I bilskattelagen föreslås en del enskilda ändringar i avsikt att göra de nuvarande bestämmelserna tydligare och smidigare. Ändringarna är på det hela taget mycket små och gäller i huvudsak små specialgrupper, framför allt dem som för in fordon i samband med inflyttning och taxiföretagare. Förslagen om dem grundar sig i huvudsak på motioner som väckts i riksdagen, i fråga om nedsättning av bilskatten för dem som flyttar från krisområden på LM 24/2009 rd, som under-tecknats av fler än 100 riksdagsledamöter. Förslaget om höjd återbäring av bilskatten på stortaxi grundar sig i sin tur på utskottets överväganden från 2008 (FiUB 26/2008 rd — RP 192/2008 rd).

De övriga ändringarna är i första hand preciseringar av teknisk natur som ska tydliggöra registrerade ombuds ansvar och precisera definitionen på begagnat fordon. Tidsgränserna för sambandet mellan införande av ett fordon och inflyttning ska göras mer flexibla bl.a. på det sätt som framgår av rätts- och beskattningspraxis.

Utskottet anser att propositionen är motiverad och att de föreslagna ändringarna är lämpliga. Det föreslår ändå att höjningen för stortaxi utsträcks från tillgängliga taxibilar till att omfatta också taxibilar som har utrustats med extra

bilbälten som är godkända för skoltransporter. Vidare ska det finnas minst sju säten utöver förarsätet. Det här fullföljer bättre än propositionen riksdagens ambition att stödja utbudet av elev- och äldretransporter o.a. specialtransporter i såväl glesbygder som andra områden med långa transportavstånd.

Utskottet föreslår dessutom en del mindre preciseringar som gäller förvaring av fordon i Finland och ikraftträdandebestämmelsen. I övrigt har det inga invändningar mot propositionen.

Nedsättning av bilskatten för den som flyttar från ett krisområde

I fortsättningen ska det vara möjligt att sänka bilskatten för bilar som förts in i samband med flyttning utan att fordonet behöver ha använts eller förvarats i ett utländskt stationeringsland som betraktas som krisområde. Men inflyttaren ska ha haft fordonet i sin ägo minst en månad före inflyttningen och fordonet ska ha anmälts till tullen när ägandetiden börjar. Dessutom krävs det att inflyttare omedelbart före inflyttningen har bott utomlands utan avbrott minst ett år och i krisområdet minst sex månader av denna tid omedelbart före inflyttningen.

Om villkoren är uppfyllda, får fordonet alltså förvaras i Finland under utlandsvistelsen. Men

det får inte användas här eller överlåtas i någon annans användning. Fordonet kan inte heller registreras här eller vara registrerat någon annanstans före inflyttningen.

Den nya bestämmelsen kompletterar det nuvarande systemet som i övrigt ska vara oförändrat till denna del och kunna väljas som andra alternativ för den som flyttar in från ett krisområde. Nedsättningen, 13 450 euro, ska också den vara lika stor som nu.

Utskottet anser alltså att propositionen är motiverad. Utrikesministeriet anser för sin del att de ekonomiska villkoren för flyttning spelar en roll för ministeriets verksamhetsvillkor och statens utrikesfunktioner i ett bredare perspektiv. Utskottet instämmer i detta. Den nya bestämmelsen minskar också onödig förflyttning av fordon från ett land till ett annat.

Meningen har varit att ett fordon som förs in i samband med flyttning enligt den nya bestämmelsen får förvaras bara i Finland — alltså inte utomlands, också om det förvärvats där. För att detta ska framgå tillräckligt tydligt föreslår utskottet att den nya 27 b § preciseras på denna punkt enligt detaljmotiven nedan.

I övrigt är förslaget på förhand bedömt tillräckligt strängt för att förebygga möjlighet till missbruk. I det avseendet skiljer det sig avsevärt till exempel från lagmotion LM 24/2009 rd, som går ut på att ett fordon får förvärvas först efter inflyttning till Finland.

Bestämmelsen är emellertid generell, den är alltså tillämplig också på andra personer än sådana som flyttat från Finland till utlandet, till exempel flyktingar som kommer från ett krisområde. I och med att en skattelättnad kräver anmälan till tullen får man information i realtid om tillämpningen av bestämmelsen och då kan lagstiftningen i förekommande fall utvecklas för att undvika eventuellt missbruk.

Utskottet ser det inte heller som ett problem att lagen inte definierar vad som avses med krisområde. Det framgår att det i vilket fall är fråga om ett område eller en stat där säkerhetssituationen har försämrats i väsentlig grad på grund av terrorism, krigstillstånd eller av någon annan liknande orsak. Man kan söka vägledning inte

bara i de i motiven nämnda reseanvisningar som publiceras av utrikesministeriet utan också i det ersättningssystem med ersättning på grund av ogynnsamma förhållanden som det föreskrivs om i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (596/2006), trots att bestämmelserna inte i någotdera fallet har kommit till för ett sådant syfte. I oklara situationen kan man alltid begära förhandsbesked av tullen.

Nedsättningen för flyttfordon har ursprungligen varit nödvändig för att undvika eventuell dubbel konsumtionsbeskattning av flyttgods. Men med tiden har praxis blivit mer generös än vad som ursprungligen avsågs. Det nu aktuella förslaget ligger i linje med det nuvarande systemet. Regeringen påpekar att behovet av lättnader kan komma att minska med utvecklingen i EU:s rättspraxis och lagstiftningen i olika länder. Därför omfattar utskottet regeringens syn på att hela lagstiftningskomplexet då kan behöva bedömas på nytt.

Återbäring av skatten på tillgängliga stortaxi

Meningen är att höja återbäringen av skatten på tillgängliga stortaxi från nuvarande 9 600 till 12 000 euro. Det handlar om fordon med utrustning enligt kommunikationsministeriets förordning 723/2009 och minst sju säten utöver förarsätet.

Propositionen bygger alltså på finansutskottets ställningstagande från 2008. Det ansåg då att det behövdes en utredning om hur den högsta återbäringen av skatten på taxibilar kan graderas till exempel utifrån persontransportkapaciteten (antal säten). Ändringen ansågs vara motiverad bl.a. för stortaxi. Tanken var att beakta de särskilda kraven på bl.a. elev- och äldretransporter och andra särskilda transporter i glesbygdsområden och en fullgod trafiksäkerhet. Däremot ansåg utskottet inte att en allmän höjning av återbäringen av skatten på taxibilar var motiverad eller i linje med en miljöbaserad bilbeskattning.

Den nu föreslagna höjningen gäller alltså bara stora tillgängliga taxibilar. På detta sätt har man velat garantera att det finns tillräckligt många av dem. De flesta stortaxi registreras emellertid redan nu som handikapptaxi som är helt befriade

från bilskatt. Enligt sakkunniga¹ används övriga stortaxi huvudsakligen vid skol- och dagvårds-transporter. I deras fall skulle ett tillgänglighet-krav bara leda till onödig överutrustning som åter upp skatteförmånen.

På de här grunderna föreslår utskottet att den höjda taxiåterbäringen utsträcks också till taxibilar som utrustats med extra bilbälten som är godkända för skoltransporter. Det betyder utrustning enligt kommunikationsministeriets förordning 533/2006². I förordningens 2 § sägs det att om bilen är utrustad med extra bilbälten som är godkända för skoltransporter får antalet passagerare vara större än antalet registrerade säten. Förordningen anger också hur många passagerarna högst får vara i relation till antalet säten i sådana fall. Det antecknas i fordonets registeruppgifter om det är godkänt för skoltransporter.

Vidare ska det precis som i tillgängliga stortaxi finnas minst sju säten utöver förarsätet. Det handlar alltså också i detta fall om en stor specialutrustad taxibil. Höjningen kompenserar det höga priset för att förvärva och utrusta sådana fordon. — Ändringen spelar ingen större ekonomisk roll för staten, ca 250 000 euro per år.

Lagmotionerna

Utskottet föreslår att lagmotionerna förkastas.

Detaljmotivering

27 b §. I paragrafen föreskrivs om villkoren för att den som flyttar från ett krisområde ska få nedsatt bilskatt.

¹ År 2010 registrerades 441 stortaxi, 344 av dem som handikapptaxi, utlåtande från Finlands Taxiförbund 13.1.2011.

² KMf 553/2006, Kommunikationsministeriets förordning om belastning och säkerhetsarrangemang vid transport av skolelever och barn i dagvård, 21.6.2006.

Utskottet föreslår att 1 mom. kompletteras med en ny 3 punkt om att fordonet ska förvaras i Finland den tid som avses i 1 mom. 2 punkten. Fordonet kan förvärvas i utlandet, men det ska förvaras i Finland. På fordon som förvaras någon annanstans än i Finland tillämpas de allmänna bestämmelserna i 25 § om fordon som förs in i samband med inflyttning.

I paragrafen blir 3 och 4 punkten nya 4 och 5 punkter. I övrigt är innehållet oförändrat.

28 §. Paragrafen handlar om allmän och höjd skatteåterbäring för taxibil.

Utskottet föreslår att den höjda återbäringen inte bara ska gälla tillgängliga taxibilar utan också taxibilar som har utrustats med extra bilbälten som är godkända för skoltransporter och har minst sju säten utöver förarsätet.

Ikraftträdandebestämmelsen. Lagändringen avses träda i kraft så snart som möjligt. Den ska tillämpas på fordon för vilka den första dagen för bestämmande av skatten infaller på ikraftträdandedagen eller därefter. Det betyder att den tid på sex månader som hänger samman med nedsättningen av bilskatten för dem som till exempel flyttar från krisområden börjar löpa när lagen har trätt i kraft och en anmälan har gjorts till tullen om ägandet och när ägandetiden börjar.

Lagen är inte retroaktiv och därför bör det årtal (2010) som av misstag blivit kvar i ikraftträdandebestämmelsen strykas för att undvika oklarhet.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

om ändring av bilskattelagen

FiUB 59/2010 rd — RP 290/2010 rd

Helsingfors den 11 februari 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd (delvis)
medl. Matti Ahde /sd
Christina Gestrin /sv
Pertti Hemmilä /saml
Bjarne Kallis /kd
Kyösti Karjula /cent
Esko Kiviranta /cent
Mikko Kuoppa /vänst
Reijo Laitinen /sd
Mika Lintilä /cent

Olli Nepponen /saml
Kirsi Ojansuu /gröna
Heikki A. Ollila /saml
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Petri Salo /saml
Sari Sarkomaa /saml (delvis)
Minna Sirnö /vänst
Pia Viitanen /sd
ers. Hanna-Leena Hemming /saml.

Sekreterare i utskottet var

utskottsråd Maarit Pekkanen.